

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ จังหวัดเชียงใหม่
๑๗-๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ จังหวัดเชียงใหม่ ๑๗-๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

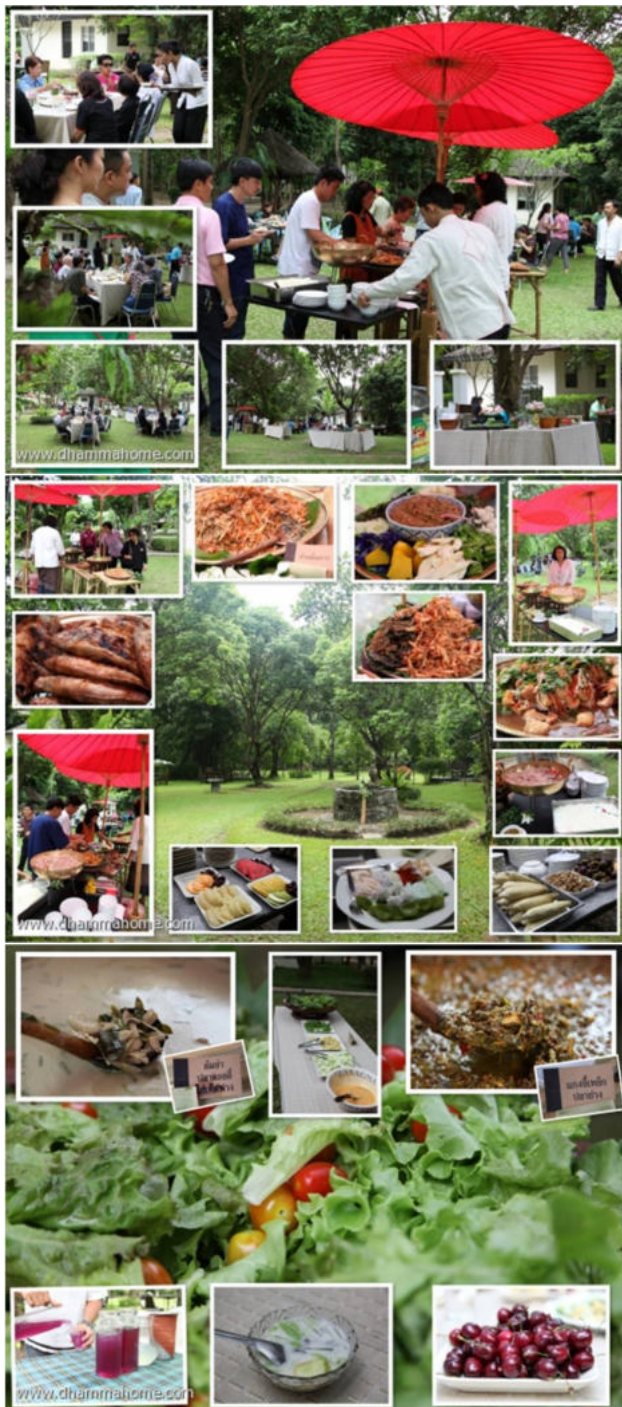
ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ และ คณะวิทยากร ของมูลนิธิศึกษาและ
เผยแพร่พระพุทธศาสนาได้รับเชิญจากชมรมบ้านธัมมะ มศพ. จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อไป
สนทนาธรรมที่ บ้านทอมนตรา บูติค รีสอร์ท และ โรงแรมดิเอ็มเพรส จังหวัดเชียงใหม่
เมื่อวันที่ ๑๗-๑๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

เมื่อท่านอาจารย์เดินทางถึงท่าอากาศยานนานาชาติ จังหวัดเชียงใหม่ ราว ๑๑.๓๐ น.ของวันที่ ๑๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ ได้มีสมาชิกชมรมบ้านธัมมะ มศพ. จังหวัดเชียงใหม่ มาคอยให้การต้อนรับ และนำท่านไปยังบ้านเทวมนตรา บูติค รีสอร์ท ซึ่งอยู่บริเวณอำเภอหางดง เส้นทางที่จะไปอำเภอสะเมิง ใกล้กับเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี

ข้าพเจ้าได้ทราบว่า เจ้าของรีสอร์ท คือ คุณสุมาลย์ สุริยา เป็นสหાયธรรมที่ติดตามฟังธรรมบรรยายจากท่านอาจารย์มาเป็นเวลาหลายปีแล้ว บริเวณรีสอร์ท มีความร่มรื่นเย็นสบาย บรรยากาศดี มีต้นสักและไม้อื่นๆ ร่มครึ้ม ดูสดชื่น เมื่อเดินทางไปถึง ก็เป็นเวลาอาหารเที่ยงพอดี ทางรีสอร์ทได้จัดซุ้มอาหารไว้กลางสวน โดยจัดให้มีบรรยากาศแบบตลาดสดตอนเช้าของคนเมืองเหนือ

ที่เรียกว่า กาดมั่ว ให้ทุกๆ ท่านได้เดินเลือกรับประทานอาหาร และเครื่องดื่มได้ตามอัธยาศัย

เป็นตลาดที่มีของกินหลายอย่าง ซึ่งนอกจากจะได้บรรยากาศเมืองเหนือแล้ว อาหารที่เตรียมไว้ก็อร่อยทุกอย่างอีกด้วย อันนี้ข้าพเจ้าไม่ได้ชมเพียงคนเดียวแต่สหายธรรมหลายท่านที่ไปจากกรุงเทพฯ เป็นคนยืนยันกับข้าพเจ้าเองว่าเป็นเช่นนั้น ที่ขาดไม่ได้อย่างหนึ่ง เมื่อมีสนทนาธรรมทุกครั้งที่เชียงใหม่ คือ สลัดผักพีใจซึ่งเป็นจานโปรดของทุกคนที่พลาดไม่ได้ และเป็นสินค้าขายดีอันดับหนึ่งทุกครั้งทีเดียว ครั้งนี้ทราบจากพีใจ (นาวาอากาศตรีจรัญ ปานุราช) ว่าเตรียมผักสลัดจากสวนของพีใจมาให้บริการทั้งสองวัน รวมสามมือ ถึง ๔๐ กิโลกรัมทีเดียว ขออนุโมทนาพีใจกับพีฝนด้วยครับ

อาหารมือเย็นที่ริสอร์ทจัดไว้เป็นข้าวหน้าไก่ สำหรับข้าพเจ้า นี่เป็นข้าวหน้าไก่ที่อร่อยที่สุดที่เคยรับประทานมา และทางริสอร์ทยังจัดโต๊ะอาหารเย็นมือนั้นได้โรแมนติกมาก ด้วยแสงเทียนที่ถูกจุดไว้ตามโต๊ะทุกโต๊ะ เป็นการรับประทานอาหารอร่อยๆ ในบรรยากาศที่น่าประทับใจจริงๆ ครับ ให้ได้คิดพิจารณาว่า หากบุคคลมิได้สะสมกุศล

ธรรมทั้งหลายมาแล้ว สิ่งต่างๆ รสต่างๆ ความวิจิตรบรรจง ประณีต สวยงามต่างๆ ที่น่า
รื่นรมย์นี้ จะปรากฏแก่บุคคลนั้นไม่ได้เลย

สัตว์โลก จึงเป็นที่ดูผลของ
บุญและบาป สมดังที่พระอรหันต
สัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ และทรงมี
พระมหากรุณาแสดงไว้ เพื่อให้ผู้ที่ได้
สะสมบุญไว้แต่ปางก่อนได้ศึกษา
พิจารณา

ด้วยว่า สิ่งที่มีค่าและสำคัญ
ที่สุดในชีวิตนี้ ที่ได้เกิดมา คือ การได้
เข้าใจพระธรรมซึ่งมีค่ายิ่งกว่าการ
ได้มาซึ่งทรัพย์ใดๆ ในโลก เพราะเหตุ
ว่าแม้มีทรัพย์มากเท่าใดแต่ใจยังทุกข์
ยังเดือดร้อนเพราะกิเลสที่ได้สะสมมา
ซึ่งจะละคลายจนหมดได้ด้วยพระ
ธรรม

เมื่อเช้าวันรุ่งขึ้น เป็นข้าวต้ม ปลาตอดลื้อ ที่มีเต้าหู้แข็งซอยชิ้นเล็กๆ ทอดกรอบไว้ให้ใส่ในข้าวต้มด้วย อันนี้ ข้าพเจ้าชอบมาก เพราะคุ้นเคยมาแต่เด็กเมื่อคุณพ่อทำข้าวต้มเครื่องให้รับประทาน ท่านจะทอดเต้าหู้แข็งแผ่นบางๆ กรอบอร่อย ไว้โรยหน้าข้าวต้มทุกครั้ง เป็นความหลังที่ประทับใจข้าพเจ้า เช่นเดียวกับการโรยหน้าโจ๊กหมูด้วยหมี่ขาวที่ทอดฟูกรอบ ให้ความรู้สึกอร่อยแบบพิถีพิถันด้วยความใส่ใจในการปรุงของคนทำ

แนะนำอาหารและสถานที่พอสมควรแล้ว ก็ขอพาทุกท่านเข้าเรื่องเลยนะครับ การสนทนาที่เชียงใหม่คราวนี้ ท่านผู้จัด คือ ชมรมบ้านธัมมะ มศพ. จ.เชียงใหม่ได้จัดสนทนาธรรมในสองสถานที่ วันแรกคือ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม สนทนาธรรม ที่บ้านเทวมนตรา บุติค รีสอร์ท เวลา ๑๔.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. โดยพัก

ค้างคืนที่รีสอร์ท และหลังรับประทานอาหารเช้าแล้ว จึงเดินทางไปสนทนาธรรมที่โรงแรมดิเอ็มเพรส ในตัวเมืองเชียงใหม่ ระหว่างเวลา ๙.๐๐ - ๑๕.๓๐ น. ทั้งสองวัน มีชาวเชียงใหม่ทั้งคนเก่าและผู้นใหม่ มาร่วมฟังการสนทนาเป็นพิเศษกว่าทุกๆ ครั้งที่ผ่านมา โดยเฉพาะในวันที่สองที่โรงแรมดิเอ็มเพรส มีผู้เข้าฟังถึงร้อยกว่าท่านทีเดียว จนผู้จัดต้องขอให้ทางโรงแรมนำเก้าอี้มาเสริมครั้งแล้วครั้งเล่า จนห้องที่คิดว่าใหญ่พอควรดู

แคบลงไปนัดตา เป็นสิ่งที่น่ายินดี
และปลื้มใจมากครับ ทั้งท่านผู้จัดก็
ใจดี เลี้ยงอาหารกลางวันมื้อใหญ่แก่
ทุกท่านที่เข้าร่วมฟัง ในห้องบุฟเฟต์
นานาชาติที่มีอาหารอร่อยหลากหลายชนิด
มากมายให้เลือกรับประทาน

อันดับต่อไป ข้าพเจ้าขออนุญาตนำความการสนทนาบางตอนของทั้งสองวัน
ดังกล่าวมาฝากให้ทุกๆ ท่าน ได้พิจารณา เพื่อยังประโยชน์ตามควรแก่กาลซึ่งอาจมีภาพ
และข้อความที่ค่อนข้างยาว ได้แบ่งภาพและความการสนทนาไว้เป็นสองตอนตาม
สถานที่ แต่นำเสนอไว้ต่อเนื่องกันไป เพื่อประโยชน์ คือการบันทึกเรื่องราวและเหตุการณ์
อันอาจเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ ตามจุดประสงค์ที่กล่าวแล้ว

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ

ท่านอาจารย์ :

ที่จะกล่าวถึง สิ่งที่มีจริง แต่ถูกปกปิดด้วยความไม่รู้ ซึ่งใช้ภาษาบาลีว่า "อวิชชา" ไม่รู้ความจริง ไม่ได้เห็นถูกตามความเป็นจริงว่า สิ่งที่มี ต้องเกิดขึ้น มีชั่วคราวแล้วก็หมดไปอย่าง "เห็น" เกิดขึ้น แล้วดับเลยคะ ทำอย่างอื่นไม่ได้เลย ขณะนี้ "จิตได้ยิน" กำลังได้ยิน "เสียง" แล้วก็ดับไปเลย ทำอะไรก็ไม่ได้ เป็นสิ่งที่มีจริง ช่วงขณะที่เกิดขึ้น เป็นอย่างนั้น แล้วก็หมดไป แล้วก็ไม่กลับมาอีกเลย นี่คือชีวิตที่เข้าใจว่า "เป็นเรา" ตั้งแต่เกิดจนตาย แต่ความจริง ไม่ใช่เป็นเพียงสิ่งที่มีจริง เมื่อเกิดขึ้น เป็นไป แต่ละขณะ ต่างๆ กันไป ตามเหตุ ตามปัจจัยแล้วก็ไม่กลับมาอีกเลย จะไปหาอีกที่ไหนก็ไม่ได้

...เราคิดว่า มีเราเกิด แล้วก็มีเราตาย พอตายแล้ว ก็ไม่มีเรา ใช่มั้ย? แต่ความจริง...แม้เดี๋ยวนี้...ก็ไม่มีเรา...แต่มี...
 สิ่งที่เกิด...แล้วก็ดับ...ซึ่งต้อง "ฟัง" จนกระทั่งสามารถ
 ที่จะ ค่อยๆ เข้าใจขึ้น เพื่อละ ความไม่รู้...เพราะฉะนั้น
 ตลอดชีวิต ก็เป็นธรรมะ คือ สิ่งที่มีจริง ชั่วคราว เกิดมา รู้
 เกิดมา เห็น เกิดมาได้ยิน แล้วก็หมด หมดก่อนตายด้วย
 ค่ะ อย่างเห็นเมื่อวานนี้ ก็ไม่เหลือแล้ว รสอาหารที่อร่อย
 เมื่อคืนนี้ เดี่ยวนี้ นึกถึงได้...

...แต่ไม่ใช่ "รส" ที่กำลังปรากฏ เป็นความต่างกันแล้ว
 ใช่มั้ยคะ? เพราะฉะนั้น จึงมีคำว่า วิญญาณธาตุ "สภาพ
 ที่รู้แจ้ง สิ่งที่กำลังปรากฏ" เพราะฉะนั้น ตลอดชีวิต กำลังเห็น
 รู้แจ้ง สิ่งที่กำลังปรากฏ บอกได้ จำได้ ว่าเป็นเขียว นั้น
 เหลือง นั้นเป็นต้นไม้ นั้นเป็นดอกไม้ นั้นเป็นอะไรต่างๆ
 ตามที่หลากหลาย ตามที่ได้เห็นมา เพราะ "เห็น"...

...แต่ถ้าไม่มีเห็น จะรู้ไหม? ว่าความหลากหลาย เป็น
อย่างไร? ก็รู้ไม่ได้ เพราะฉะนั้น เห็นทีละหนึ่ง แล้วก็
ดับ แต่ว่าเกิดดับเร็ว ประมาณไม่ได้เลย เหมือนเราจุด
กำธูป แล้วก็แวงเร็วๆ เพียงกำธูปดอกเดียว ก็ปรากฏ
เป็นวงกลมได้ทั้งๆ ที่จากที่หนึ่ง ไปยังอีกที่หนึ่ง ต้องดับ
ก่อน แต่พอกลับมาซ้ำอย่างรวดเร็วก็เหมือนไม่ได้ดับเลย...

...ชีวิตก็เป็นอย่างนี้ มีแต่การเกิดขึ้น แล้วก็ดับไป แต่
เพราะไม่รู้ความจริง ก็สืบทอดตั้งแต่เด็ก จนกระทั่งโต
จนกระทั่งเดี๋ยวนี้ จนกระทั่งจากโลกนี้ไป ก็เป็นแต่
ธรรมดา ซึ่งไม่มีใครสามารถเปลี่ยนแปลง ไม่มีใครที่จะไป
ทำให้เกิดขึ้นได้ เพราะอะไรคะ? เกิดแล้วทั้งหมด แล้วจะ
ทำอะไร? เกิดแล้วต่างหาก ลองคิดว่าจะทำอะไร? ไม่ได้
ทำ เกิดแล้ว แม้แต่ "คิด" ก็เกิดแล้ว แม้แต่ "จำ" ก็เกิดแล้ว
แม้แต่ "เห็น" ก็เกิดแล้ว ทุกอย่าง มีปัจจัย เกิดแล้วไม่รู้ จึง
เข้าใจว่า "เป็นเรา" หรือ "เป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด" ที่เที่ยง...

...แต่ถ้าแยกย่อยแล้วก็ยังเป็นลักษณะของสิ่งที่มีจริง
เพียงแต่ละหนึ่ง ไม่ซ้ำกันเลย อย่างเสียง ก็ไม่ใช่
กลิ่น ไม่ใช่รส ไม่ใช่คิด ไม่ใช่เห็น มีจริง ๆ ตลอดใน
ชีวิต แต่ก็หมดไปเรื่อยๆ แล้วก็ไม่กลับมาอีก
เพราะฉะนั้น ผู้ที่ทรงตรัสรู้ก็ทรงแสดงความจริงที่
ได้ตรัสรู้แล้ว ให้คนอื่นได้เข้าใจถูกต้องว่า ความ
จริง เป็นอย่างนี้ ถ้าไม่มีการตรัสรู้สภาพธรรมะ ก็
มีแต่ "ความไม่รู้" ทุกภพ ทุกชาติ ก็ยังยึดถือสภาพ
ธรรมะว่า "เป็นเรา"...

...เกิดมา จากไม่เคยเกิดมาเป็นคนนี้เลย แล้วก็มีคนนี้
แล้วคนนี้ทำอะไรบ้าง? ตั้งแต่เกิด จนตาย พอตายแล้วก็
จำไม่ได้เลย หมดไปเลย หาอีกไม่ได้เลย

เพราะฉะนั้น ประโยชน์อะไร ของการที่เกิดมาเป็นคนนี้
บางคนก็ทำชั่ว ตลอดชีวิต บางคนก็ทำดีบ้าง แต่แม้จะทำ
ดี ความดีนั้นไม่บริสุทธิ์ เพราะเหตุว่า...ไม่มีปัญญา...ที่รู้
ความจริงว่า...ไม่ใช่เรา...

... เมื่อทำดี ก็ยังเป็น "เราที่ทำดี" เพราะฉะนั้น จะบริสุทธิ์
จากสิ่งที่มีจริง ๆ ได้อย่างไร? ในเมื่อ หลงเข้าใจผิด ว่าเป็น
เราทำดี จะบริสุทธิ์ จริง ๆ ต่อเมื่อรู้ว่า ไม่มีเรา...

...วันนี้ เห็นความเห็นแก่ตัว บ้างมั๊ยคะ? ของใครคะ? คนอื่น เห็นแก่ตัว หรือว่า แท้ที่จริง ทุกคนที่เข้าใจว่ามีตัว เห็นแก่ตัวโดยไม่รู้เลย ต้องเป็นผู้ที่ละเอียด จึงสามารถที่จะรู้ได้ว่า ขณะนี้ คนนี้ กำลังเห็นแก่ตัวแม่นิดเดียว ก็ส่องถึงความเป็นตัวตน และ การยึดถือตน ว่าเป็นเรา จึงเห็นแก่ตัว เพราะรักตัวที่สุดตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า ตั้งแต่ตื่น รักใครที่สุด ตัวนี้คะ

เดือดร้อน ก็เพราะ "ตัว" รักมาก เป็นอะไรไปนิด อะไรหน่อย ก็ไม่ได้ ตัดผมผิดรูปผิดร่าง ก็เดือดร้อนแล้ว แค่นี้ก็เป็นเรา เป็นของเราไปหมดเลย เพราะฉะนั้น ยึดถือสิ่งที่เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย ว่าเป็นเรา และ เป็นของเราแล้ว ทุกข์ไหม?...

www.dhammadownload.com

...และ สำหรับผู้ที่ไม่ทุกข์ ก็คือ ไม่มีความติดข้อง เพราะว่า
เป็นแต่เพียง สิ่งที่มีจริง ที่เกิดขึ้น ปราภฏเพียงชั่วคราว แล้ว
ก็หายไป ดับไป แล้วก็ ไม่กลับมาอีกเลย มีเพื่อนฝูง ญาติ
มิตรสหาย หายไปที่ละคน สองคน...หายไปเลย...จากที่
เคยมี เคยพบ เคยพูด ก็หายไป ไปตามหาที่ไหนอีกก็ไม่มี
แม้แต่เราเอง มาอยู่บนโลกนี้ ชั่วคราวแล้วก็...หายไป...ไป
ไหนรู้มั๊ยคะ? ไม่รู้ ใช่มั๊ยคะ? แต่...ไปแน่...

www.dhammadownload.com

...เพราะฉะนั้น ไม่ต้องคอยไปจนกระทั่งถึงวันนั้น เมื่อวาน
นี้ ก็หายไปแล้ว เมื่อวันนี้ ก็หายไปแล้ว เพราะฉะนั้น ถ้าเรา
ไม่ฟังธรรมะ เราไม่มีทางที่จะเข้าใจถูก ในสิ่งที่มี จึงมี
ความต่าง ของความเป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า
กับ ปุถุชน เทียบกันไม่ได้เลย...

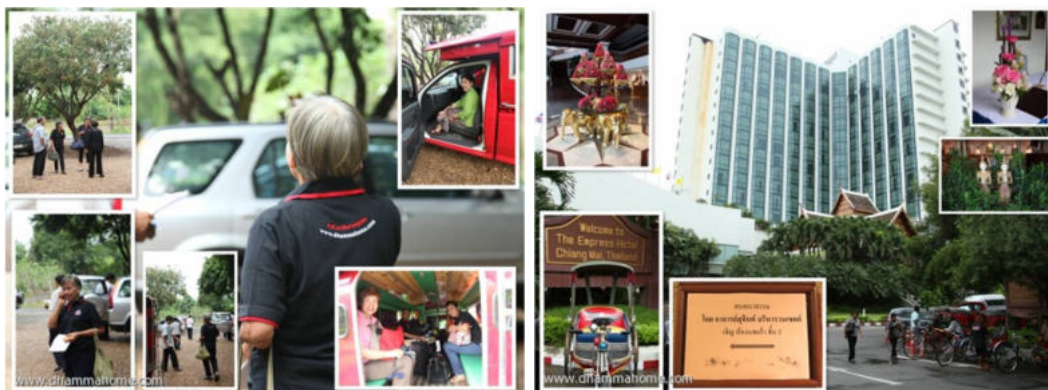
...เพราะฉะนั้น มีโอกาสที่จะได้ยิน ได้ฟังธรรมะ เพราะว่า
ได้สะสมบุญแต่ปางก่อน ทำให้มีความศรัทธา ที่จะเห็น
ประโยชน์ของการได้เข้าใจ อยู่ไปวันๆ แล้วไม่เข้าใจอะไร
เลย กับมีผู้ที่ตรัสรู้ และทรงแสดงธรรมะ ให้คนสามารถที่
จะเข้าใจได้ ก็เป็นโอกาส ของผู้ที่ได้สะสมบุญมาแล้ว...

...เพราะฉะนั้น ชาตินี้ เป็นชาติปางก่อนของชาติ
หน้า กำลังสะสมบุญ ที่ได้กระทำไว้แต่ชาติปาง
ก่อน ของชาติหน้าคือ เดียวนี้ ที่จะค่อยๆ เข้าใจ
ธรรมะขึ้น...

พระกุนาบุตรเถระได้ภาษิตคานี้ไว้ อย่างนี้ว่า
การฟังเป็นความดี ความประพฤติมักน้อยเป็นความดี
การอยู่โดยไม่ห่วยไยเป็นความดีทุกเมื่อ การถามสิ่งที่เป็นประโยชน์เป็นความดี
การทำตามโอวาทโดยเคารพเป็นความดี
กิจมีการฟังเป็นต้นนี้ เป็นเครื่องสงบของผู้ไม่มีกังวล

ท่านอาจารย์

สำหรับข้อความที่ว่า ธรรมะ ทนต่อการพิสูจน์ก็ต้อง
เข้าใจก่อนว่า ธรรมะ คือ อะไร? ทุกคำ กล่าวถึงสิ่งที่ทำให้
เข้าใจได้ ไม่ใช่พูดแล้ว ไม่รู้ว่า ธรรมะ อยู่ที่ไหน? หรือว่า
ธรรมะ คืออะไร? แล้วจะพิสูจน์ได้อย่างไร? ถ้าไม่รู้ว่า สิ่ง
นั้น คืออะไร? เพราะฉะนั้น แต่ละคำ ผ่านไม่ได้เลย ต้องมี
ความเข้าใจจริงๆ แล้วมันคงว่า สิ่งที่มีจริง ทุกขณะ "มี
ลักษณะ" ที่กำลังปรากฏว่า สิ่งนั้นมี

...สิ่งที่มีจริงๆ แต่ละหนึ่ง ก็เป็นธรรมชาติแต่ละอย่าง ซึ่งไม่ปะปนกันเลย เดี๋ยวนี้เอง กำลังเห็นจริงๆ ทุกคนยอมรับว่า "เห็น" เพราะฉะนั้น "เห็น" ขณะนี้ เป็นสิ่งที่มีจริงแน่นอน สำหรับคนที่กำลังเห็น "เห็น" เป็นธรรมชาติอย่างหนึ่ง คือ เป็นสิ่งที่มีจริง อย่างหนึ่ง แม้ว่า เป็นสิ่งที่มีจริง ปราภฏทุกวัน เมื่อวานก็เห็น ก่อนเมื่อวานนี้ก็เห็น เกิดมาก็เห็นแล้ว ต่อไปก็เห็น แม้ก่อนจะจากโลกนี้ไปก็เห็น แต่ "เห็น" คืออะไร? ทั้งๆ ที่มีอยู่ตลอดเวลา ก็ไม่รู้ความจริงเลย...

...เพราะฉะนั้น สิ่งที่มีจริง ควรรู้อย่างยิ่ง เพราะเหตุว่า
 ในขณะใดก็ตามที่ สิ่งหนึ่งสิ่งใด กำลังปรากฏว่ามีจริง ๆ
 ขณะนั้นจะมีสิ่งอื่นไม่ได้ ต้องมีแต่เฉพาะ "สิ่งหนึ่ง" ซึ่ง
 กำลังปรากฏ แต่ว่า ขณะนี้ ดูเสมือนว่า มีทั้งเห็นด้วย มี
 ทั้งได้ยินด้วย ก็แสดงให้เห็นว่า ไม่ใช่มี "เห็น" อย่างเดียว
 "ได้ยิน" ก็มี เพราะฉะนั้น "ได้ยิน" ก็เป็นสิ่งที่มีความจริง ๆ ด้วย
 พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ ความจริงของสิ่ง
 ที่มีจริง ซึ่งคนส่วนใหญ่ ไม่เคยคิดถึงเลย เพราะว่า คิดถึง
 "เรื่องอื่น" หมดเลย แต่ไม่เคยคิดถึง สิ่งที่กำลังมี ในขณะ
 นี้...

...ว่าแท้ที่จริงแล้ว ถ้าแต่ละหนึ่งขณะ ไม่มี จะมีชีวิต ได้
 อย่างไร? โลกนี้ จะเป็นไปได้ได้อย่างไร? ก็ไม่มีอะไร เกิดขึ้น
 เป็นไปได้เลย แต่เพราะเหตุว่า มีแต่ละหนึ่ง ซึ่งปรากฏ
 สืบต่อ อย่างรวดเร็วมาก โลกนี้ จึงปรากฏว่าเป็นโลกที่
 เห็นบ้าง ได้ยินบ้าง มีสิ่งที่ปรากฏให้เห็นบ้าง มีเสียง มี
 กลิ่น มีรส มีเย็น หรือ ร้อน อ่อน หรือ แข็ง ปรากฏทุกวัน
 ถ้าไม่มีสิ่งต่างๆ เหล่านี้ ...โลก...ไม่มี...

...เพราะฉะนั้น ก็แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่มีจริง ถ้าพระ
อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ทรงตรัสรู้ และไม่ทรงแสดง
เราก็เกิดมา มีชีวิตอยู่อย่างนี้ โดยที่ไม่รู้ความจริงว่า สิ่ง
ที่กำลังปรากฏนี้ ใครไปทำให้เกิดขึ้น ใครทำได้? "เห็น"
ขณะนี้ ใครทำได้? หรือว่า "ได้ยิน" ขณะนี้ ใครทำให้
"ได้ยิน" เกิด? เกิดแล้ว ทั้งนั้น ตามเหตุ ตามปัจจัย...

...และที่เป็นจริงยิ่งกว่านั้น ก็คือ สิ่งหนึ่งสิ่งใดก็ตาม ที่เกิด แล้ว สิ่งนั้นดับไม่มีใครสามารถที่จะไปเก็บ หรือว่า จะไป ค้นหา สิ่งที่ดับ คือ ไม่กลับมาอีกเลย นี่คือ แต่ละขณะ ซึ่งเป็นความจริง เพราะฉะนั้น แม่นักปราชญ์ หรือนักปรัชญา นักจิตวิทยา จะพยายามค้นคิดเรื่องความจริงของชีวิต ชีวิตว่างเปล่า ชีวิตไม่มีสาระ หรือ อะไรก็เป็นแต่เพียงคำพูด ที่ไม่ได้ทำให้มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ในสิ่งที่ เป็นจริง ในขณะนั้นว่า สิ่งที่กำลังปรากฏ ในขณะนี้ เกิดแน่นอน จึงปรากฏ แล้วก็ดับไปอย่างรวดเร็ว สุดท้ายจะ ประมาณได้ จนดูเหมือนว่า ไม่ได้ดับไปเลย มีอยู่ตลอดเวลา...

...เพราะฉะนั้น ความเห็นของชาวโลก ซึ่งไม่มีปัญญา ที่
จะรู้ความจริงจะเปรียบเทียบกับพระปัญญาของพระ
อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าไกลกัน เหมือนพระอาทิตย์ กับ
แสงพระอาทิตย์ ที่มาสู่โลก เพราะฉะนั้น ใครจะไป
สามารถเข้าถึงพระปัญญาคุณ ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ได้ ถ้าไม่ได้ฟังพระธรรม...

...เพราะฉะนั้น หนทางเดียวนะคะ เราได้ยินคำว่า พระรัตนตรัย ซึ่งไม่ได้มีแต่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าแต่มีพระธรรม ที่ทรงแสดง จากการตรัสรู้ด้วย เป็นรัตนะ เป็นสิ่งที่มีค่า ยิ่งกว่าสิ่งใดๆ เพราะว่า แม้ว่าใครจะมีทรัพย์สิน แก้วแหวนเงินทอง มียศถาบรรดาศักดิ์ มีเกียรติยศก็ยังมี ความทุกข์ ไม่มีใครสามารถที่จะพ้นไปจากความทุกข์ในแต่ละวัน ซึ่งละเอียดมาก แต่เมื่อผู้ใดได้มีความเข้าใจพระธรรมแล้ว ขณะนั้นก็จะรู้ว่า สิ่งที่เคยเป็นทุกข์อย่างมาก ก็ค่อยๆ ลดน้อยลง จนถึงการดับกิเลส ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความทุกข์ได้ จากการเข้าใจพระธรรม...

...เพราะฉะนั้น ผู้ที่ได้ฟังพระธรรม ด้วยการเห็นประโยชน์
 จริงๆ ว่าไม่สามารถที่จะรู้ความจริงของสิ่งที่ปรากฏ ซึ่งเป็นชีวิตแต่ละหนึ่งขณะ ถ้าไม่มีแต่ละหนึ่งขณะที่เกิด
 และ แต่ละขณะซึ่งเป็นไป จนถึงขณะสุดท้าย ก็จะไม่มีย
 อะไรเลย แต่เมื่อเกิดแล้ว ก็เป็นเพียงแต่ละหนึ่งขณะที่
 เกิดดับ จนกว่าจะถึงขณะสุดท้าย ที่จากโลกนี้ไป ถ้าไม่ม
 การเข้าใจธรรมะ ก็เป็นอย่างนี้ไปเรื่อยๆ เหมือนที่เคย
 เป็นมาแล้ว เคยมีมาแล้ว และใครจะบังคับให้ไม่มีได้ เมื่
 วนั้นหมดไปแล้ว ก็มีวันนี้ จะอยาก หรือไม่อยาก ก็ต้องมี
 แล้ววันนี้ล่ะคะ? กำลังหมดไป จนถึงพรุ่งนี้ ก็ต้องมีสิ่งที่
 เหมือนอย่างวันนี้แหละ ไม่ได้ต่างกันเลย คือ มีเห็นบ้าง
 มีได้ยินบ้าง มีสุขบ้าง มีทุกข์บ้าง มีความกังวลใจบ้าง
 ความเบิกบานบ้าง แล้วหายไปไหนหมด? ไม่เหลือเลย...

...นี่คือ เกิดมาเป็นอย่างนี้ คือ ในที่สุด ก็ว่างเปล่าจากการ
ที่ เกิดมา...แล้วก็หายไป...แต่ละคน ค่อยๆ หายไปจาก
โลกนี้ แล้วแต่ว่า ใครจะหายไปก่อน? หรือว่า ใครยังอยู่ก็
อยู่ไป แต่ว่า อยู่ไปตลอดไม่ได้เลย ในที่สุดก็ต้องหายไป
ด้วยการไม่รู้ความจริง...

...เพราะฉะนั้น ประโยชน์สูงสุด ที่มีโอกาสได้ยิน ได้ฟัง พระธรรมต้องเป็นสิ่งซึ่ง บุคคลนั้น เคยสะสมประโยชน์ ที่ รู้ว่าการ "รู้" กับการ "ไม่รู้" อะไรดีกว่ากัน? เพราะฉะนั้น การที่จะเป็นผู้ฟังพระธรรม ของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องเป็นผู้ที่มีเหตุผลอย่างยิ่ง แล้วก็พิจารณาอย่างละเอียดด้วยว่า ความรู้ กับ ความไม่รู้ อะไรดีกว่ากัน รู้ดีกว่า ใช่ไหม? แล้วรู้อะไรดีกว่า? เพราะเหตุว่า ถึงแม้ว่า จะเรียนจบวิชาการมากมาย แต่แล้วก็ตาย แล้วความรู้ นั้น ไปไหน?...

...เพราะฉะนั้น ก็จะเห็นได้ว่า ถ้าตายไปโดยที่ว่า มีความรู้ เรื่องอื่นแต่ไม่ใช่ความรู้เรื่องสิ่งที่มีจริง ๆ ต่อไปจะเป็นอย่างไร? เหมือนกับจากโลกก่อน มาสู่โลกนี้ แล้วสิ่งที่เคยสะสมมาจากโลกก่อน ก็ติดตามมาเป็นคนนี้ หลากหลาย กันมาก ตามอภิสายที่สะสมซึ่งทุกคนก็จะเห็นได้ ว่าชีวิต ของแต่ละคน มีชั่วบ้าง ดีบ้าง ความชั่ว หรือ สิ่งที่ชั่ว ไม่ได้ ให้ประโยชน์เลย ไม่เป็นที่ชื่นชม เพราะเหตุว่า ไม่ได้ นำ ประโยชน์มาให้...

...แต่ว่า ความดี ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน แม้เพียงเล็กน้อย ก็เป็นที่ชื่นชม อนุโมทนา แล้วต่อไปจากโลกนี้แล้ว จะไปเป็นแบบไหน? ก็เป็นสิ่งซึ่ง ทุกคนจะรู้ได้ ว่าทุกอย่างที่จะเกิดขึ้น ต้องเป็นไปตามเหตุ ถ้าเหตุในชาตินี้ดี ชาตินี้หน้าเป็นอย่างไร? จะไม่ดีได้ไหม? แต่ถ้าเหตุในชาตินี้ไม่ดี แล้วชาตินี้หวังว่าจะเป็นคนดี เป็นที่รัก ที่ชื่นชม ของทุกคน ก็เป็นสิ่งที่เป็นไปได้...

ไม่ว่าท่านอาจารย์จะก้าวออกไปที่ไหน ทุกๆ ก้าวของท่าน เต็มไปด้วยความเมตตาที่เกื้อกูลให้ผู้อื่น ได้มีความเข้าใจพระธรรม ที่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์นั้นผู้ทรงตรัสรู้และมีพระมหากรุณาแสดงไว้ และ ถูกลำมาถ่ายทอดด้วยความเมตตาส่งของท่านผู้มีนามว่า ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ในชาตินี้ จากวันนั้นถึงวันนี้ คือ ห้าสิบกว่าปีแล้ว ที่ท่านเดินทางไปในทุกที่ อย่างไม่รู้เหน็ดเหนื่อยเพียงเพื่อเกื้อกูลให้ผู้ที่ได้ฟัง เกิดความเข้าใจพระธรรม แม้เพียงเล็กน้อย ก็เป็นความปิติโสมนัสของท่านอย่างยิ่งแล้ว เท่านั้นจริงๆ ไม่มีสิ่งใดแอบแฝงเลย

ข้าพเจ้าติดตามท่านมาหลายปี ไม่เคยมีแม้สักครั้ง ที่เห็นท่านมีอาการเหน็ดเหนื่อยอ่อนล้าในการแสดงธรรม ในทางตรงกันข้าม ท่านดูอาจหาญ ว่าเรายัง ในทุกที่ที่ท่านไป เป็นบุญของข้าพเจ้าแล้ว ที่ได้เกิดมาแล้วได้พบกับท่านในชาตินี้ การได้เกิดมาในชาตินี้ของข้าพเจ้า ไม่สูญเปล่าแล้วจริงๆ ในวัย ๘๖ ปี ท่านอาจารย์ ยังคงเดินทางต่อไป ต่อไป...และ... ต่อไป...เพื่อความเข้าใจพระธรรม ที่ถูกต้อง...ของ...ทุกคน...

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขออนุโมทนาท่านวิทยากร และสมาชิกชมรมบ้านร่มมะ มศพ. จังหวัดเชียงใหม่ ทุกท่าน
และ ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกๆ ท่านด้วยครับ

